

Sygn. akt I PK 201/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z powództwa D. J.

przeciwko J. Spółce Akcyjnej w J.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 12 grudnia 2019 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 10 kwietnia 2018 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2025 zł (dwa tysiące dwadzieścia pięć) tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w K., IX Wydział Pracy oddalił apelację pozwanej J., S.A. w J. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 listopada 2017 r., zasądzającego na rzecz powoda D. J. kwotę 50.504,85 zł z odsetkami tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Wyrok zapadł w stanie faktycznym, w którym powoda - nadsztygara górniczego pod ziemią - obowiązywał czas pracy w wymiarze 7,5 godzin na dobę oraz 37,5 godzin na tydzień przy 5-dniowym tygodniu pracy. W spornym okresie powód pracował ponad tę normę, wykorzystując dodatkowo ok. 2 godziny na przygotowanie miejsca

pracy, zapoznanie się z przebiegiem pracy na innych zmianach, omówienie bieżących problemów i zagrożeń z nadsztygarami, przebranie się w odzież ochronną, pobranie sprzętu, ustalenie frontu robót z podwładnymi pracownikami, podział pracy, a także odpowiedni czas po zakończeniu zmiany (pisanie raportów, kontrola wyjazdu załogi itp.).

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 151 § 1, 151¹ § 1 k.p. w związku z art. 128 § 1 w związku z art. 22 § 1 k.p. oraz § 24 ust. 4 pkt 1 i 2 regulaminu pracy w związku z art. 9 k.p. przez „błędne przyjęcie, że czynności wykonywane przez powoda polegające na przygotowaniu się do odpraw, uczestniczeniu w odprawach, przekazywaniu informacji między zmianami, dojściu do miejsca pracy, kąpieli i zmiany odzieży na roboczą były wykonywaniem pracy na rzecz pozwanej, podczas gdy czynności te miały charakter czynności przygotowawczych, błędne przyjęcie, że realizacja czynności przygotowawczych do wykonywania pracy może skutkować pracą w godzinach nadliczbowych, pominięcie, że wykonywanie czynności przygotowujących do należytego wykonania pracy stanowi realizację obowiązku dbałości o dobro zakładu pracy, świadczenia pracy w sposób sumienny i staranny oraz błędne uznanie, że czas pracy powoda wynosił 7,5 godzin na dobę, podczas gdy obowiązywała go norma 8 godzinna”.

Uzasadniając przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania ujęte w art. 398⁹ § 1 k.p.c., strona skarżąca wskazała na występowanie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) ze względu na stanowisko doktryny, oraz Sądu Najwyższego zajęte w wyrokach z dnia 11 kwietnia 2000 r., I PKN 586/99 (OSNAPiUS 2001 nr 18, poz. 556) i z dnia 10 listopada 2009 r., II PK 51/09 (OSNP 2011 nr 11-12, poz. 150), według którego czas poświęcony przez pracownika na przygotowanie się do pracy nie jest czasem pracy określonym przez art. 128 § 1 k.p., a czasu, w którym pracownik, pozostając w dyspozycji pracodawcy lub tylko przebywając w zakładzie pracy, nie wykonuje pracy, nie wlicza się do czasu pracy w godzinach nadliczbowych (art. 151 § 1 k.p.). W związku z tym skarżąca przedstawiła pytania, "czy realizacja czynności

przygotowawczych do wykonywania pracy może być kwalifikowana jako świadczenie pracy i zobowiązuje pracodawcę do uwzględnienia tych czynności w czasie pracy, w tym do uwzględnienia jako pracy w godzinach nadliczbowych, jakie są kryteria pozwalające odróżniać i zróżnicować czynności przygotowawcze od świadczenia pracy, czy dopuszczalne jest rozróżnienie pracy w ujęciu formalnym i materialnym oraz jaki charakter winna mieć praca w godzinach nadliczbowych, czy dopuszczalnym jest kwalifikowanie czynności przygotowawczych do wykonywania pracy jako czynności wykonywanych w ramach czasu pracy w zależności od momentu ich realizacji, czy dopuszczalna jest kategoryzacja czynności przygotowawczych na dwie grupy tj. czynności polegające na przygotowaniu pracownika do wykonywania pracy i czynności polegające na przygotowaniu stanowiska pracy, a jeśli tak, to czy ma to wpływ na uwzględnienie jednych lub drugich do czynności wykonywanych w ramach czasu pracy?".

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, a w razie rozpoznania, o oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedstawionym przez stronę skarżącą aspekcie zagadnienia Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyroku z dnia 22 sierpnia 2019 r., I PK 96/18, w sprawie z powództwa T. M. przeciwko J., Spółce Akcyjnej z siedzibą w J. Kopalni Węgla Kamiennego „K.” w S.. Oddalając skargę kasacyjną spółki, Sąd Najwyższy zauważył, że decydujące znaczenie dla przyjętej kwalifikacji prawnej prac wykonywanych przez powoda przed zjazdem na dół kopalni i po wyjeździe na powierzchnię w świetle art. 128 § 1 k.p. i art. 151 § 1 k.p., były okoliczności faktyczne, a nie ich ocena prawna. Dlatego, odpowiadając na pytania skarżącej, nazwane przez nią istotnym zagadnieniem prawnym, które wskazała jako przesłankę decydującą o poddaniu jej skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu, stwierdził, że nie jest możliwe skonstruowanie ogólnej definicji

prawnej „czynności przygotowawczych”, a jedynie można je określić, biorąc pod uwagę ustalenia faktyczne co do obowiązków nałożonych na pracownika.

W identycznym przedmiocie zagadnienia prawnego przedstawionego w niniejszej sprawie, wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania także towarzyszą argumenty odnoszące się do ustaleń, wobec których - ze względu art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. - udzielenie odpowiedzi na powstałe *in casu* wątpliwości skarżącego nie jest w ogóle możliwe.

Uwzględniając to, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

ał